Klaas Feenstra

DE DOM

"Wij willen bouwers zijn aan de Dom van Liefde en Recht op deze wereld".

Redactie:

Jan van Capelle

Cok van Heesch.

Henk Lucas

Wim J. Simons

Mei 1948 No.1. 1e Jaargang.

Nu het eerste nummer van de kampkrant in je bezit en je aanstonds de pennevruchten van enige kampgenoten zult lezen, heeft de redactie gemeend, de idee aan deze krant verbonden in een kort voorwoord uiteen te zetten.

De meesten van de oude lichting zullen zich nog wel herinneren hoe ook in de Lauwerpolder de plannen tot het uitgeven van een kampkrant in een vergevorderd stadium waren; er had zich een redactie gevormd en een groot aantal kampgenoten had hun medewerking toegezegd. Toen echter de Daad bij het woord gevoegd wilde worden, bleken de technische bezwaren zo groot te zijn, dat voorlopig van een kampkrant werd afgezien. Voorlopig. Want toen half Februari van dit jaar de nieuwe lichting haar glorieus entree maakte in het kamp te Vledder en door haar jong enthousiasme de oude garde uit haar dommelende houding werd wakker geschud, rijpten, door reeds spoedig met elkaar opgenomen contact, nieuwe plannen om aan ons gemeenschappelijk ideaal, niet alleen met het woord, doch ook en vooral met de daad, nieuwe kracht bij te zetten.

Tot één van deze plannen behoorde het uitgeven van een kampkrant en de kampgenoten, die, na een oproep in het Vleddernieuws, zich bereid hadden verklaard aan de krant hun medewerking te verlenen, waren vast besloten het bij deze plannen niet te laten en - koste wat het kost- hen om te zetten in werkelijkheid.

Daar deze krant, zowel wat inhoud als uitvoering betreft, een product van eigen hand moest zijn, hebben wij Tinus van Aken gevraagd zijn stencilmachine voor dit doel af te staan, hetgeen hij onmiddellijk deed. Toen Cok van Hees de levering van papier had toegezegd, waren dus ook de technische bezwaren overwonnen en kon met het samenstellen der krant worden begonnen.

In de week voor het laatste periodieke verlof heeft de redactie via het Vleddernieuws een oproep gedaan tot het inzenden van bijdragen; hieraan is slechts door enige kampgenoten gevolg gegeven. Wij allen kennen de geaardheid van een Nederlander, om liever eerst de kat uit de boom te kijken en eerst dan stelling te kiezen wanneer dit beestje al of niet veilig op de begane grond is gekomen.

Wij, als anti-militaristen in de eerste plaats, moesten, nu het gaat om een nieuwe Daad ter bevordering van de gemeenschapsgeest in het kamp, deze afwachtende houding niet aannemen; wij hebben dit ook niet gedaan toen wij weigerden de wapens te hanteren. Deze krant moet geen krant worden van enkelen voor allen, doch van allen voor allen.

Elke bijdrage, van welke aard ook, die je vóór de vijftiende van elke maand kunt inzenden, waarop dan de krant verschijnt op de eerste van de daaropvolgende maand, wordt met open armen door de redactie ontvangen.

Het moet binnen korte tijd zo zijn, dat de hoeveelheid copy zo overstelpend is, dat je niet een maand behoeft te wachten op de volgende editie, doch veertien dagen of, nog beter, een week. Dit alleen is te bereiken wanneer jullie allen spontaan meewerkt.

Ik schreef reeds, dat deze krant een nieuwe daad is ter bevordering van de gemeenschapsgeest; het doel dat de redactie zich voor ogen stelt. Kloven, die nog tussen mensen en groepen in het kamp bestaan, worden overbrugd wanneer men weet, wat er in elkaar leeft, waardoor men elkaar beter gaat begrijpen en respecteren. Onze strijd is niet enkel gericht tegen het militairisme, doch ook tegen de onderdrukkers van de menselijke vrijheid en het recht. Eerst dan kunnen wij deze strijd tot een succesvol einde brengen, wanneer wij allen één zijn.

Wanneer je deze krant krijgt, zullen velen van ons de Eén-Mei-dag in de cantine gevierd hebben. Je zult in korte trekken een beeld hebben gekregen van de vaak bovenmenselijke strijd der arbeiders, zich uit de greep der slavernij te ontworstelen en een menswaardig bestaan voor zich op te eisen.

Een gedeelte nog maar van het doel hebben zij, ten koste van zware offers, doch dank zij hun broederlijke eensgezindheid, bereikt. Wanneer wij dit grote voorbeeld voor ogen houden en zullen handelen in de geest van die arbeiders, zullen ook wij ons doel bereiken.

De kampkrant moet een middel hiervoor worden.

Jan van Capelle.

Balade van een Dienstweigeraar.

Ik dacht, dat ik een Held was,
een ridder, die strijdt voor het goed',
Maar "ze" zeggen dat ik laf ben.....
Bang zelfs voor wat bloed!

Ik dacht dat ik een Man was,
een vent met moed en pit;
Maar "ze" zeggen dat ik een jongen ben...
En niet eens een van Jan de Wit!

Ik dacht dat ik een Idealist was,
Idealist van hoofd tot voet;
Maar "ze"zeggen dat ik eigenlijk
bij een psychiater wezen moet!

Ik dacht dat ik een Mens was,
een mens zoals Liefde gebood;
Maar "ze"zeggen dat'k een egoist ben
Die bang is voor de dood!

Ik dacht dat ik een Vaderlander
was, zijn land behoedend voor een ramp;
Maar "ze" zeggen dat'k gevaarlijk ben
en stoppen me in een kamp!

Ik dacht dat ik gelijk had,
Gelijk had altijd weer;
Maar "ze" zeggen dat ik gek ben
met mijn "ketterse" leer.

Ik wéét dat ik gelijk heb,
En strijden zal altijd door;
Dan zullen "ze" misschien vragen:
"Waar strijd je dan wel voor?

Mijn antwoord is: "Voor U!
Die praat en zeurt en vloekt....;Voor U!
Voor "hen" die zeggen: wacht tot straks
En nimmer zeggen: "Nu!!"

Ik dacht: als ik ga denken
hebben "ze" misschien gelijk;
Maar ("ZE" zeggen door geest'lijk onvermogen)
Lag dit buiten mijn bereik.

Ik zag slechts "kruideniers"
Die met hun dom geklets
De wereld willen hervormen
Door middel van gezwets!

Want die ultra-domme mensen
Met grote mond en heel geen daad,
Geef ik (weliswaar een paria),
Een welgemeende raad:

Ga ook eens denken zoals ik,
Maar doe het nooit teveel,
Want anders wordt U,'k ben er zeker van,
Nooit of te nimmer principieel!

- o -

Boekbespreking.

Freek van Leeuwen:Het simpel Hart.
Bussum. F.G.Kroonder. z.j.

Vincent van Gogh schrijft ergens in één van zijn brieven:"le meilleur moyen pour connaître Dieu, c'est d'aimer beaucoup".(Het beste middel om God te kennen is veel lief te hebben). Dit zou ik als motto kunnen schrijven boven het werk van Freek van Leeuwen en in het bijzonder boven ~~het werk van Fr~~ deze laatste novellenbundel. Freek van Leeuwen kent het leven en de mensen, jaren woont hij nu al in het Antwerpense schipperskwartier en is als één van velen, die daar werken en vechten om hun bestaan. Het leven is hard. Van Leeuwe ontkent dit niet, het spot met

de teerste gevoelens en het wordt tot een bittere realiteit, die niets meer erkent van de romantiek die in de dingen is. We hoeven de novelle "De blijde verwachting" maar te lezen om van dit alles ~~ax~~ te weten.

De eerste novelle "Het simpele hart" beschrijft, hoe Jezus terugkeert op onze wereld en niet begrijpen kan hoe de mensheid, waarvoor hij 2000 jaren geleden aan een kruis werd genageld, zo verdorven is. Rozalieke, een publieke vrouw, leidt hem door de straten van Antwerpen en toont Hem wat het leven is. Dan twijfelt de Heiland of hij voor dit alles wel heeft kunnen boeten. Is er voor deze wereld niet een eindeloos erbarmen nodig? Maar, als dan Rozalieke in haar ellende het uitroept: "Wat zou de wereld zijn zonder U, zonder kribbe en zonder kruis?", hoe zou hij hun smarten dragen". Dan is er weer het vertroostende woord van Jezus: "Uw zonden zijn U vergeven". Het is de naklank van de geschiedenis van de vrouw die Maria Magdalena heette en aan wie Jezus het te kennen gaf: "Wie veel heeft liefgehad, die zal veel vergeven worden". Freek van Leeuwen heeft voor onze tijd een boodschap. In onze geschonden ~~xxx~~ en verworden wereld is er toch steeds weer de simpelheid van het hart dat lief heeft en zolang dat er is, is er nog licht. De mens, die in zijn hart de liefde heeft tot alles wat leeft, moet weten van de liefde van God voor de wereld, want is niet de kortste weg naar God de Liefde ?

Wim J.Simons.

Zonder copy van jouw hand,
verschijnt er nooit een kampkrant.

-=oOo=-

Correspondentie met jonge mensen in Duitsland

Zoals jullie weten liggen er ruim 1000 brieven van jonge Duitsers op antwoord te wachten.
In de Vara- jongerenuitzending heeft Tom Rot hierover gesproken; in de Vlam is er over geschreven. Deze brieven moeten beantwoord worden, ook alle brieven die na deze 1000 zullen komen en wij in Kamp Vledder moeten daaraan meewerken. Niet alleen om eens gezellig wat te schrijven aan elkaar, maar ook en vooral om die lui daar in Duitsland een beetje te helpen bij hun zoeken naar wegen om uit de chaos te komen waarin ze nu verkeren. In een brief die ik kreeg van Jaap Kaal, de secretaris van de Algeme Nederlandxse Jongeren Vredesactie, schreef hij, dat er onder die Duitse briefschrijvers ook nog hevige nationalisten en militaristen zijn. Maar het feit, dat ze contact zoeken in het buitenland bewijst, dat ze open willen zijn voor andere ideeën.

We kunnen ons makkelijk onttrekken aan deze correspondentie met uitvluchten als: studie, moeheid, ik ken maar zo weinig Duits. Misschien zeg je wel: "Wat zullen die enkele brieven van mij nu kunnen doen", of "Ik kan toch niemand helpen en zeker niet met een brief".

Alles goed en wel, maar dan blijven daar toch nog altijd die 1000 Duitse jongens en meisjes in Duitsland zitten zonder antwoord op hun brief, en met hun verlangen om uit hun Germaanse gedachtengang te raken.

Er is een grote verwarring en ellende in Duitsland en vooral ook in de harten en de hoofden van de mensen die er leven. Ze vragen ons om wat hulp, om een gewone brief van een gewone Hollandse jongen of meisje. Het is niet nodig om hun oplossingen te schrijven voor alle problemen, oplossingen die wij meestal zelf ook nog xxx niet hebben. We hoeven heus geen redder of leraar te zijn. Wat me wel nodig lijkt is, dat we elkaar gaan leren begrijpen. Dat we zullen zien, dat de Duitsers net zulke mensen zijn als wij, die graag willen leven zonder honger, zonder angst en die liever bij hun vrouwen en meisjes thuis zijn dan ergens aan een ver front.

"Er zijn veel fijne brieven bij", schreef Jaap me, en dat moeten ze straks van ons in Duitsland ook kunnen zeggen.

Ook ontving ik het mededelingenblad van de jeugdbond voor vrijheid en vrede, groep Hamburg, genaamd:"Unser Weg". Het is het eerste gedrukte nummer, gedateerd April 1948.

De voorzitter van hun bond, Carl Heinz Thinius, schrijft in zijn voorwoord;"In de afgelopen 12 jaar werden onze goede wil en ons jeugdig idealisme misbruikt. De enige xxx bittere winst uit deze tijd is, dat we nu weten waartoe dit blinde vertrouwen kan leiden. Daarom zijn we critisch geworden. We moeten weer leren Europees en internationaal te denken.Onze bond heeft daarom de leuze:"Nooit meer oorlog" in haar xxxxxx vaandel geschreven. Niet de soldaat is ons ideaal, maar de mens, die flink is in z'n dagelijkse arbeid en z'n hoogste doel ziet in het bereiken van een waarlijk democratische levensvorm."

Verder is in het blad opgenomen de brief die Jaap Kaal schreef aan de groep Hamburg om tot intensieve samenwerking tussen de Alg.Jong.Vredesactie en de Jugendbund te komen.

Wij in ons kamp zullen zeker vooraan moeten gaan om deze samenwerking tot een levende werkelijkheid te maken. Die kleine groep in Hamburg moet het bolwerk worden van de vrede in Duitsland, zoals kamp Vledder dat moet zijn in Nederland.

Zij, die enigszins Duits kunnen schrijven, hebben hier de gelegenheid om te tonen of al hun theorieën over de vrede werkelijk in hun hart leven.

Aanvragen voor adressen ontvangen we graag schriftelijk met een kleine toelichting betreffende je beroep of studie, belangstellingen en eventuele speciale wensen.

Je kunt je schriftelijk opgeven aan mij op kamer 2, 's avonds in de studiezaal, of sturen aan Jaap Kaal, Insulindelaan 22, Wormerveer.

Dick de Vries.

= 0 = 0 = 0 = 0 = 0 = 0 = 0 = 0 = 0 = 0 =

Persbericht.

Contact-commissie dienstweigeringswet.

De navolgende organisaties: De Doopsgezinde Vredesgroep, de Vereniging "Kerk en Vrede", het Nederlands Christelijk Jongeren Gilde, het Genootschap der Vrienden (Quakers), de Radicaal - Pacifistische Werkgroep der algemene Nederlandse Vredesactie en de Internationale Vrijwillige Hulpdienst in Nederland, hebben zich verenigd in een contact-commissie tot behartiging van de zaken der gewetensbezwaarden tegen ~~zx~~ de militaire dienst in het algemeen en de dienstweigeringswetgeving in het bijzonder.

Het doel is te ijveren voor verbetering, uitbreiding en vervanging van deze wet, in zoverre zij strijdig is met de gewetensvrijheid en mede te werken aan de tot stand koming van een doeltreffende plaatsvervangende burgelijke dienst.

Het bestuur wordt gevormd door:

Prof. G. Heering, Leiden, Voorzitter.
C.Inja. Baarn. Nic, Beetslaan 10, Secretaris.
Mr. H.M. van Wijk. Haarlem.

- = o O o = -

Door de korte tijd van voorbereiding zijn alle bijdragen ongecorrigeerd en de verzorging is, bij gebrek aan het juiste materiaal minder dan wij gehoopt hadden. Er zal natuurlijk in dit opzicht naar verbetering worden gestreefd.

De Redactie.

"De Dom" als naam.

Zoals bekend, heeft de redactie de medewerking van haar toekomstige lezers gevraagd bij het vinden van een passende naam. Enkelen hebben inderdaad een voorstel ingediend en het uiteindelijke resultaat van onze schifting ziet gij in voorlopige vorm op de voorpagina. Waarom werd deze naam gekozen?

Wij mogen veronderstellen, dat gij allen bekend zijt met het feit, dat het bouwen van een Dom langer duurde dan een mensenleeftijd reikt. Zo werd b.v. in 1284 aan de bouw van de beroemde Dom van Keulen begonnen en in de dertiger jaren van deze eeuw voltooid. De ontwerper van zo'n monument van menselijk kunnen, getuigen en hopen, beleefde slechts de ontwikkeling van fantasie tot tekening en zag de verwerkelijking van zijn schepping slechts voor een gering deel. Die gedachte, het niet zien voltooid worden van een schepping, die in wezen uiting van een hoger denken en voelen vormde, heeft de redactie getroffßen. Ook onze daad zullen wij niet bekroond zien met een waarachtige vrede; daarvoor is haar maatschappelijke betekenis te klein en te beperkt. Toch vormt elke persoonlijke daad voor de vrede een steen in het grote gebouw van de samenleving, gegrondvest op waarden, die bewust of onbewust in elk mens aanwezig zijn. Een Dom werd gebouwd en voltooid door vele geslachten, ondanks wisselende levensopvattingen en omstandigheden, aan de onderscheidelijke perioden van de ontwikkeling der mensheid eigen. Ook de waarachtige vrede zal eens tot stand komen, los van de persoonlijke voorstelling, die wij ons daarover nu maken. Het niet willen en niet kunnen doden is één van de wegen tot die samenleving; een weg waarop wij elkaar voor het eerst als mens ontmoetten en gezamelijk verder dienen te gaan.

De opperpriester in Mozarts opera "Die Zauberflöte" zingt:

"In dieser heiligen Halle
kennt man die Rache nicht".

Zo willen wij bouwers zijn aan deze Dom van Liefde en recht en ons behoeden voor het blijven steken in de schoonheid der vorm.

-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-

Uit onze documentatie.

Een van de kampbewoners ontving van een militair uit Indonesië een brief waaruit wij het navolgende lichten, handelend over een soldaat, die als vermist is opgegeven:

"......... het was een door en door goede jongen. Hij probeerde de inlanders godsdienst bij te brengen en trachtte op alle mogelijke manieren hun zorgen te lenigen, hij hielp ze met geld en met woorden en stond altijd voor ze klaar met de bijbelleer.

Op een dag ging hij weer en werd enige dagen vermist en later teruggevonden in de kali, afschuwelijk verminkt. Weet je wat wij op zo'n moment doen? Iedereen uit de kampong jagen met op de hoeken een kruisvuur van mitrailleurs en de hele boel kapot schieten. Als je zoiets hebt meegemaakt, kun je met je eigen handen een inlander hardstikke doodslaan. Misschien interesseert het je te weten, dat we iedere week zo'n kleine 200 kapotgeschoten hebben van T.R.I.-benden en rampok-organisaties, tegen van ons maar één in de veertien dagen.

Ik wil je hier nog wel even bij waarschuwen, dat je niet doet zoals je schrijft, en de Republiek helpen en gaan staan waar je wilt, want ondanks je goede voornemens ben je zo door de Rep. van kant gemaakt en als die het niet doen, dan doen wij het wel, het spijt me zeer voor je om dit te zeggen, maar ik wil in dit opzicht eerlijk met je handelen, zodat je later niet kunt zeggen, dat ik me niet als vriend gedragen en je niet gewaarschuwd heb.

Heus, we hebben teveel meegemaakt om iemand te laten leven, die de Republiek helpt, of het zou moeten zijn om de vrede blijvend te herstellen en te waarborgen".

o--o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o--o

Ru Mulder declameerde in het kamp Vledder.

Door de culturele commissie van de D.U.W. werd de voordrachtskunstenaar Ru Mulder in staat gesteld op 15 April j.l. in het kamp Vledder te declameren.

Het hoofdstuk voor deze avond was Herman Heyermans eenacter "Brand in de Jongejan"; een stuk weliswaar ietwat rauw, maar dat toch zeker appelleren moest aan de sociale gevoelens van de aanwezigen. Ru Mulder kweet zich op waardige wijze van zijn taak, en vertolkte iedere rol in een passende stijl. Zonder aan de waarde van het geheel af te willen doen, geloof ik te mogen opmerken, dat de figuur van de commissarie niet altijd even duidelijk naar voren kwam.

Na de pauze werd een gedeelte van A.M. de Jong's "Kruisende Wegen" voorgedragen, terwijl met een paar geestige schetsen van de Amsterdamse humorist Nono de avond werd besloten. Ik ben ervan overtuigd, dat degenen, die voor deze avond verstek lieten gaan, zeer zeker iets gemist hebben.

S.

Een internationale boodschap.

In de week na Pasen organiseerde de I.F.O.R. (Internationale Fellowship of Reconciliation) een regionale conferentie, waar vertegenwoordigers uit Engeland, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, België, Skandinavië en Amerika aanwezig waren. Deze samenkomst was bedoeld als voorbereiding op de grote vergadering van de "Wereld rond de Kerk", die deze zomer ook in Amsterdam gehouden zal worden. Jammer was het, dat slechts acht Duitsers de conferentie konden bijwonen, terwijl men oorspronkelijk op dertig had gerekend. Totaal waren er plus minus veertig buitenlanders aanwezig.

Bijna het gehele hoofdbestuur van Kerk en Vrede was

aanwezig. Een aantal jongeren onder leiding van dominé Hugenholtz en den Heer X Wentink hadden zich met de organisatie belast. Op de eerste avond na een gemeenschappelijke maaltijd bij Heck sprak Prof.Heering over "Die Aufgabe der Kirche in Hinsicht auf der Kriegsfrage. Enkele punten uit zijn betoog laten wij volgen: De moderne oorlog is een absolute verwerping van Christus. Men kan "Het Onze Vader" niet bidden, als men zijn broeder doodt.

Wij verlangen naar de dag, waarop Jezus Christus Zijn Kerken weer onder Zijn bevel brengen zal. Als Gods plan komt, moeten de tegenwoordige bestaande toestanden verdwijnen. De Oxford conferentie in 1937 heeft geen positieve stelling ingenomen. We leven thans in een constitutie, die door de mensen zelf bedorven is en alleen door genade verlost kan worden. Wij moeten begrijpen dat wij het "Zout der aarde" moeten zijn. Dat begrip moet in de gehele kerk leven. Wanneer de kwade machten zich samenspannen en de kerk haar taak verwaarloosd, zal het noodlot over haar komen.

Het is voor ons de vraag of wij God als Heer hebben erkent. God die zich slechts heeft geopenbaard in Jezus Christus. Men kan niet beginnen met onrecht en eindigen met recht!!! God is niet alleen een God van Liefde, doch ook een God van Recht.

Zeer belangrijk was ook het referaat van Ds. Hugo Krus (Zwitserland), Hoofdredacteur van "Neue Wege". Het théma was:"De tegenstelling Rusland - Amerika".

Het gebeuren in Tsjecho-Slowakije heeft vooral de laatste tijd de spanning tussen de beide mogendheden vergroot. Wij zullen echter eerst de ondergrond moeten begrijpen van deze tegenstellingen. Het standpunt dat we allen moeten innemen, is de Heerschappij van God over deze wereld. De democratie moet werkelijkheid worden. Als Christenen zijn we ook Democraten en Socialisten, Revolutionaire Socialisten als men wil. De oorlog moet als politiek middel uitgebannen worden.

Aan de V.S. voelen we ons verbonden door dezelfde politieke richting, n.l. de Democratie. Amerika tot egoisme, kapitalisme , liever monopolistisch kapitalisme. Er zijn twee honderd vijftig groote financiele ondernamingen. Dat is een ongehoorde samenspanning van het kapitalisme.

Amerika produceert thans 60% meer dan voor de oorlog. Het export-verkeer moet driemaal vermeerderd worden en dat is met alle Marshall-plannen niet mogelijk.

De Truman-doctrine zegt:"Dat de V.S. verplicht zijn noodlijdend Europa te helpen en steun te verlenen aan alle landen van Europa om zodoende de Russische invloed te weren.

Thans voert men militaire diplomatiek en geen politieke diplomatiek, zoals voorheen het geval was.

Men noemt de Sovjet-Unie een politieke dictatuur, een tirannie een totaalstaat met slechts terreur. Het is een feit, dat de dictatuur misbruikt wordt, maar het gevaar komt neit van Rusland!

Ondanks zijn godloosheid, zijn dictatuur; maar het gevaar komt van het kapitalisme, dat thans om zijn bestaan vecht. Wij kunnen de leugen van het Communisme eerst dan bestrijden, als we zijn waarheid hebben ontdekt. Christus komt incognito ook in het Communisme.

De discussie hierop was nogal hevig. We laten deze echter achterwege.

Donderdag 1 April werd een openbare samenkomst gehouden in de koepelkerk. Algemeen onderwerp:"Christus langs de Europeese heirweg". Ds.Buskes opende met de woorden:"De broederschap staat indeze onzekere tijd slechts met geloof in Jezus Christus." Rev.Allen Knott:"Christus in Engeland.".

Voor onze wereld kan het neit anders, dat iemand, die aan het kruis sterft een smadelijke nederlaag betekent. De Christenen prediken de Gekruisigde Christus dat lijkt een belachelijke xxxk zwakheid. Maar de gekruisigde Christus geeft ons juist het idée, hoe Goddelijke kracht te werk gaat!

De kerk mag alleen gebruik maken

van de kracht Gods. De beide wereldoorlogen hebben de mensen nog verder in de put gebracht en het kwaad, dat ze meenden te bestrijden is juist nog verder verbreid. Zo werkt menselijke macht!

Christus is de enige weg, waardoor God zijn overwinningen behaald. De Liefde Gods is juist omdat ze zo zwak is onoverwinnelijk!

Mada Yvon Peters(België) betoogde hierna, dat bij de tweede wereldoorlog veel meer jonge mannen het conflict Kerk - oorlog hebben gevoeld, dan tijdens de eerste wereldoorlog het geval is geweest. En dus dienstweigerden en vaak de kerk de rug toekeerden! De kerk sprak zich niet positief tegen de oorlog uit.

Wolfgang Lorche(Duitsland) stelde de geestelijke nood van de jongeren in Duitsland in het Licht. Er is zo zeide hij een groot tekort aan profeten, die zich van het verleden kunnen losmaken om in de toekomst een kans te zoeken. Wij hebben te weinig Niemöllers!

Het is niet mogelijk om lang bij de.....referaten te blijven stilstaan, hoe belangrijk deze ook zijn geweest. Ongetwijfeld zal Militia Christie de boodschap bekendheid geven, die aan het eind van de conferentie werd opgesteld en aan de wereldraad van Kerken gezonden zal worden.

Men hoopt hiermede een voorbode te zijn geweest van een nieuw geluid in de nieuwe lente van deze wereld.

Jan Reest.

-=oOo=-

Copy voor "DE DOM" moet steeds vóór de 15e van iedere maand worden ingeleverd bij een van de redactieleden.

De kampbewoners hebben medezeggenschap in de redactionele zaken d.m.v. een redactieraad. Leden hiervan zijn: Hans Bakker en Klaas Veenstra.

- o o o -